

Informace o přípravě strategického dokumentu „Česká republika 2030“ (aktualizace Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR)

Informace pro 30. zasedání Rady vlády pro udržitelný rozvoj (dále jen RVUR či Rada) dne 15. března 2016

1. Zadání aktualizace

Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR (SRUR) je aktuálně platným strategickým dokumentem, který určuje základní směry rozvoje ČR v dlouhodobém horizontu. Rámec byl vládou schválen usnesením vlády ČR ze dne 11. ledna 2010 č. 37 ke *Strategickému rámci udržitelného rozvoje ČR*.

S ohledem na přijetí globálního rozvojového rámce summitem OSN v New Yorku v září 2015 a na změnu gestora agendy udržitelného rozvoje (nově předseda vlády ve spolupráci s ministrem životního prostředí) byl termín aktualizace strategického dokumentu stanoven do 31. prosince 2016.

Zadání pro aktualizaci bylo specifikováno v rámci tzv. úzkého týmu, který se skládal ze zástupců Úřadu vlády ČR, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva životního prostředí a předsedů tematicky relevantních výborů Rady vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR). Na 29. zasedání RVUR dne 9. listopadu 2015 byl úzký tým formalizován v podobě Řídícího výboru RVUR, který tvoří 7 členů a členek RVUR, na jednání jsou zvány i předsedové výborů RVUR.

V rámci úzkého týmu bylo v červnu 2015 rozhodnuto, že neproběhne pouze textová aktualizace SRUR, ale že vznikne nový zastřešující dokument k rozvoji České republiky do roku 2030 s pracovním názvem *Česká republika 2030*.

Strategický dokument by měl podle zadání splňovat následující funkce:

- na kvalitním analytickém základě identifikovat příležitosti a hrozby rozvoje ČR;
- formulovat cíle a prioritní oblasti pro rozvoj ČR;
- obsahovat indikátory rozvoje ČR, které budou komplexně zachycovat kvalitu života v ČR a její udržitelnost;
- fungovat jako strategický rámec pro dokumenty na národní a krajské úrovni;
- sloužit jako věcný rámec pro přípravu programového období 2020+;
- sloužit jako platforma pro přenos a monitorování kompatibility s mezinárodními závazky (Agenda 2030 – Cíle udržitelného rozvoje, dále jen „Agenda 2030“).

2. Návrh struktury strategického dokumentu

Úvod

- Základní informace o strategickém dokumentu
- Kontext vzniku a existence strategického dokumentu
- Účel strategického dokumentu
- Uživatelé strategického dokumentu
- Základní používané pojmy
- Ostatní relevantní strategické dokumenty

Analýza rozvoje České republiky

- Informace k proměně kontextu agendy udržitelného rozvoje mezi roky 2010 a 2015
- Hlavní rysy vývoje od roku 2010 včetně vyhodnocení SRUR za léta 2010-2015
- Souhrn výsledků klíčových analýz a obhájení výběru klíčových oblastí a úprav ve vizi rozvoje z roku 2010.

Vize rozvoje České republiky

Vize nového strategického dokumentu vychází z vize formulované SRUR po úpravách na základě analýzy rozvoje ČR. Obecná vize bude dále rozpracována do podoby dílčích vizí pro klíčové oblasti dokumentu. Základní vize bude formulována s přesahem do roku 2050 – obecně se rozvoj v klíčových oblastech orientuje na horizont roku 2030, v relevantních případech (infrastruktura) pak s horizontem 2050.

Klíčové oblasti pro rozvoj české republiky do roku 2030 (ve vybraných případech formulováno do roku 2050)

Na základě hodnocení tezí k rozvoji a diskusi v rámci Řídícího výboru RVUR dne 15. prosince 2015 a 13. ledna 2016 byly Oddělením pro udržitelný rozvoj (dále jen „OUR“) navrženy níže uvedené klíčové oblasti. Názvy jednotlivých klíčových oblastí jsou předběžné a pracovní. V porovnání se SRUR 2010 je významnou změnou zejména koncentrace a zvýšení významu témat v oblasti „vládnutí“.

S ohledem na inspiraci Rámcem pro měření blahobytu OECD je centrální perspektivou a cílem směřování státní správy zvyšování kvality života pro co nejširší skupinu obyvatel (zároveň princip Agendy 2030 „nikoho neopomenout“ (*leave no one behind*)). Vnitřní souvislosti, obsah klíčových oblastí a jejich vzájemné vazby jsou zachyceny v grafickém schématu tvořícím přílohu č. 1 k tomuto dokumentu. U všech oblastí bude zajištěno protnutí s cíli Agendy 2030. K prolnutí bude využito expertní hlasování o relevanci jednotlivých podcílů udržitelného rozvoje (targets) a analýza kompatibility v současnosti platných strategií a konkrétních podcílů.

Koncept jednotlivých oblastí bude rozpracován ve formátu tzv. minitýmů (únor a březen 2016), složených ze zástupců jednotlivých výborů a externích odborníků tak, aby byly zaručeny mnohostranný pohled a průřezové zpracování každé klíčové oblasti. Následně budou texty předloženy k diskusi ve výborech (březen a duben 2016).

Na základě konceptu a podnětů od výborů pak od března 2016 oblasti analyticky rozpracují analytici OUR zaměstnaní v rámci projektu OP Z Systém dlouhodobých priorit udržitelného rozvoje ve státní správě. Formulace dílčí vize pro danou oblast a výběr prioritních strategických cílů v rámci klíčových oblastí proběhne na kulatých stolech ve formátu tzv. *World-Café* (dále

jen „World-Café“) ve dnech 14., 21. a 28. dubna a 5., 10. a 12. května 2016. *World-Café* je interaktivním a participativním formátem, který umožňuje zapojení širokého spektra účastníků. Účastníci budou identifikováni a pozváni na základě analýzy aktérů, která je tzv. vypracovávána koordinátorem participace, externím zaměstnancem OUR. Výstupy z *World-Café* budou postoupeny k vyjádření výborům.

Přehled klíčových oblastí

- 1) Lidé a společnost, které nám umožní uspět v 21. století
- 2) Odolný, chytrý a udržitelný hospodářský model
- 3) Svobodná, demokratická a dobře spravovaná společnost (vládnutí)
- 4) Česká republika podporující udržitelný rozvoj v Evropě a ve světě
- 5) Udržitelné ekosystémy
- 6) Udržitelný rozvoj sídel

Vztahy mezi jednotlivými klíčovými oblastmi a jejich základní témata jsou uvedena ve vizualizaci (Příloha č. 1).

Mechanismy implementace strategického dokumentu (vč. indikátorů)

Dokument počítá se dvěma základními přístupy k implementaci:

- 1) Sledování kompatibility strategických cílů s ostatními strategickými dokumenty (strategické řízení)
  - navazuje na návrh implementace Strategického rámce udržitelného rozvoje z roku 2010 (materiál nebyl vládě předložen), kompatibilita je však v tomto návrhu sledována prostřednictvím strategických cílů nového strategického dokumentu a k nim patřících indikátorů a zajišťuje ji Oddělení pro udržitelný rozvoj (výbory RVUR poskytují odborné konzultace a zpětnou vazbu)
  - výsledkem je nastavení pyramidové hierarchické struktury cílů a opatření obsažených v klíčových strategických dokumentech, vhodným nástrojem pro sledování je Databáze strategií
  - výsledkem tohoto typu implementace je dvouletá analytická hodnotící zpráva (první vydání plánováno 2017) ke stavu kvality života v České republice (na základě indikátorů přejatých z Rámce pro měření blahobytu) a její udržitelnosti (indikátory zachycující rozvoj v klíčových oblastech)

2) Operacionalizace principů udržitelného rozvoje a doporučení vhodných nástrojů

- jádrem je návrh operacionalizace principů udržitelného rozvoje a vytvoření přehledu nástrojů, kterými je možné tyto principy naplňovat (Strategie udržitelného rozvoje z roku 2004 uvádí 31 principů, Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR „pouze“ 8 principů)
- v návaznosti na výše uvedený krok bude připravena analýza potenciálu a doporučení k rozvoji konkrétních nástrojů (zadávání veřejných zakázek, hodnocení dopadů regulace, dotační politika, daně, nastavení strategických výzev operačních programů a hodnocení udržitelnosti v nich, legislativní opatření, koherence politik) včetně nástrojů na místní úrovni
- bude připravena prezentace vybraných nástrojů pro veřejnost (webové stránky pro různé uživatelské skupiny / typy aktérů)

Indikátory

Soubor indikátorů bude složen ze dvou typů indikátorů:

- 1) První typ indikátorů bude navazovat na perspektivu kvality života jako úběžníku strategického dokumentu. Do září 2016 bude uskutečněno sociologického šetření věnované aplikaci Rámce pro měření blahobytu (*Well-Being Framework*) v ČR, které zodpoví následující otázky: Jak lze popsat kvalitu života pro občany a občanky České republiky? Jak rozdílně ji vnímají různé skupiny? Jak je možno chápat kvalitu života a jaké indikátory ji zachycují?

Nejprve 10 až 15 fokusních skupin v regionech České republiky vybere z přibližně 80 indikátorů vztahujících se ke kvalitě života ty nejrelevantnější pro jednotlivé skupiny obyvatel České republiky. Pomocí kvantitativního sociologického šetření na reprezentativním vzorku české populace (zhruba 2.000 respondentů) bude zhodnocena významnost indikátorů vybraných fokusními skupinami na základě toho, jakou důležitost pro kvalitu života jednotlivým faktorům a jevům subjektivně přisuzují. Reprezentativní vzorek bude sestaven s ohledem na to, aby poskytoval relevantní informace o preferencích skupin klíčových pro aktualizaci SRUR.

- 2) Indikátory sledující naplnění strategických cílů.

3. Participace

Usnesením vlády ČR ze dne 29. července 2015 č. 622 k *agendě udržitelného rozvoje* byly jako součást metodického rámce tvorby strategického dokumentu přijaty principy participativní tvorby veřejných strategií. K zajištění participace při přípravě strategického dokumentu byla vytvořena role koordinátora participace, který si pro své potřeby vytváří konzultační expertní tým pro participaci. Koordinátor participace zajišťuje analýzu klíčových aktérů, výsledky této analýzy poslouží pro podchycení relevantních aktérů v různých fázích procesu.

Participativní prvky se do procesu přípravy strategického dokumentu promítnou zejména v podobě výše zmíněných *World-Café*. Jednoho kulatého stolu v tomto formátu by se mělo zúčastnit 50-60 osob. Lidé, kteří se nebudou moci zúčastnit kulatých stolů, by měli být zapojeni pomocí elektronického dotazníku. Dále budou mít klíčoví aktéři i veřejnost možnost připomínkovat draft strategického dokumentu (léto 2016, resp. do září 2016).

4. Harmonogram

Termín v roce 2016 Činnost

14. dubna	<i>World-Café</i> k oblasti č. 2 Chytrý, udržitelný a odolný hospodářský model
21. dubna	<i>World-Café</i> k oblasti č. 6 Udržitelný rozvoj sídel
28. dubna	<i>World-Café</i> k oblasti č. 1 Lidé a společnost, které nám umožní uspět v 21. století
5. května	<i>World-Café</i> k oblasti č. 3 Svobodná, demokratická a dobře spravovaná společnost
10. května	<i>World-Café</i> k oblasti č. 5 Udržitelné ekosystémy
12. května	<i>World-Café</i> k oblasti č. 4 Česká republika podporující udržitelný rozvoj v Evropě a ve světě
28. června	31. zasedání RVUR, projednání draftu
červenec-srpen	Zjišťovací řízení SEA, veřejné připomínkové řízení
září	Návrhu implementace ČR 2030 včetně monitorovacího rámce
říjen - listopad	MPŘ

do 20. listopadu

Schválení dokumentu RVUR

do 20. prosince

Předložení strategického dokumentu na jednání vlády

Seznam příloh

- 1) Grafické znázornění klíčových oblastí strategického dokumentu *Česká republika 2030*

Zpracoval: Mgr. Jan Mareš

Schválila: PhDr. Anna Kárníková, vedoucí Oddělení pro udržitelný rozvoj ÚV ČR

a tajemnice Rady vlády pro udržitelný rozvoj

V Praze dne 22. února 2016